

GẮN KẾT NHÂN VĂN VỚI CÔNG NGHỆ TRONG CHUYỂN ĐỔI SỐ TẠI TRUNG TÂM CHĂM SÓC VÀ PHỤC HỒI CHỨC NĂNG NGƯỜI TÂM THẦN SỐ 1 HÀ NỘI

TRẦN THỊ HƯƠNG CHÂM (*)

Tóm tắt: Trong bối cảnh thế giới đang chứng kiến làn sóng cách mạng khoa học và công nghệ mới, đặc biệt là những bước tiến vượt bậc của trí tuệ nhân tạo (AI), Việt Nam đang đẩy mạnh chuyển đổi số như một động lực quan trọng để tạo bứt phá trong phát triển kinh tế - xã hội. Công nghệ không thay thế con người, mà trở thành “cánh tay nối dài” của tri thức, góp phần xóa nhòa ranh giới giữa y học điều trị và y học dự phòng, giữa bệnh viện và cộng đồng, giữa thầy thuốc và dữ liệu. Tất cả cùng hội tụ trong một hệ sinh thái y tế thông minh, lấy người bệnh làm trung tâm. Những đột phá trong chuyển đổi số tại Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội là minh chứng sinh động cho tinh thần ấy - nơi công nghệ và nhân văn cùng song hành vì sức khỏe cộng đồng.

Từ khóa: Chuyển đổi số; Nghị quyết số 57-NQ/TW; Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội.

Abstract: In the context of a global wave of new scientific and technological revolutions, particularly the remarkable advances in artificial intelligence (AI), Vietnam is accelerating digital transformation as a key driver for breakthroughs in socio-economic development. Technology does not replace humans but serves as an “extended arm” of knowledge, helping to blur the boundaries between curative and preventive medicine, between hospitals and communities, and between healthcare professionals and data. All converge into an intelligent healthcare ecosystem centered on the patient. The digital transformation breakthroughs at Hanoi Mental Health Care and Rehabilitation Center No. 1 exemplify this spirit, where technology and human values operate hand in hand for public health.

Keywords: digital transformation; Resolution No. 57-NQ/TW; Hanoi Mental Health Care and Rehabilitation Center No. 1.

Ngày nhận bài: 20/10/2025 Ngày biên tập: 06/11/2025 Ngày duyệt đăng: 19/11/2025

Sự ra đời của Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia đã xác lập rõ quan điểm, coi phát triển chuyển đổi số quốc gia là một trong ba đột phá quan trọng hàng đầu, động lực chính để đổi mới phương thức quản trị quốc gia. Chuyển đổi số hướng tới nền công

vụ chuyên nghiệp, hiện đại là một thành tố quan trọng, yêu cầu cấp thiết và là động lực chiến lược cho sự phát triển quốc gia trong kỷ nguyên số.

Trong dòng chảy mạnh mẽ của công cuộc chuyển đổi số quốc gia, Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội như một điểm sáng tiêu biểu của ngành Y tế Thủ đô - nơi mà công nghệ không chỉ là công cụ, mà còn là cầu nối nhân văn, mang lại niềm tin, hy vọng và sự thay đổi trong công tác chăm sóc người bệnh tâm thần.

(*) Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội

Cán bộ Trung tâm thực hiện cập nhật, số hóa hồ sơ cán bộ, đối tượng - hiện thực hóa mô hình “Trung tâm số”.

Hiện thực hóa Đề án 06 của Chính phủ và Chương trình chuyển đổi số ngành Y tế Thủ đô

Thực hiện Nghị quyết số 36-NQ/TW của Bộ Chính trị và Quyết định số 06/QĐ-TTg ngày 06/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ về phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn 2030, Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội đã xác định chuyển đổi số là nhiệm vụ đột phá trong đổi mới phương thức quản lý, nâng cao hiệu quả chăm sóc và điều trị. Đồng thời, Trung tâm triển khai Kế hoạch số 310/KH-UBND ngày 28/10/2024 của UBND Thành phố Hà Nội về nền tảng “Công dân Thủ đô số” - iHanoi và Kế hoạch số 71/KH-SYT của Sở Y tế Hà Nội về phong trào thi đua chuyển đổi số trong toàn ngành. Những định hướng cấp trên đã được Trung tâm nhanh chóng cụ thể hóa bằng Kế hoạch chuyển đổi số nội bộ, gắn với đặc thù hoạt động chăm sóc, phục hồi chức năng cho hơn 700 bệnh nhân tâm thần mạn tính.

Cán bộ kỹ thuật hướng dẫn vận hành phần mềm thông minh trong quản lý công việc tại các phòng, ban.

Trung tâm đã xây dựng và vận hành phần mềm quản lý hồ sơ bệnh nhân và hồ sơ viên chức, giúp truy cập nhanh thông tin, quản lý tình trạng sức khỏe, thuốc điều trị, chế độ ăn uống, sinh hoạt và lịch chăm sóc phục hồi của từng người bệnh. Mỗi cán bộ, nhân viên được cấp mã định danh nội bộ để ghi nhận, theo dõi quá trình làm việc, hỗ trợ công tác chấm công, đánh giá KPI, đồng thời gắn kết với hệ thống thông tin ngành Y tế Thành phố. Việc triển khai phần mềm quản lý điện tử không chỉ giúp tiết kiệm hàng nghìn giờ công ghi chép, tránh tối đa xảy ra sai sót mà còn tạo nền tảng để Trung tâm tiến tới liên thông dữ liệu với Cơ sở dữ liệu dân cư quốc gia, góp phần hiện thực hóa Đề án 06 của Chính phủ.

Hiệu quả rõ rệt trong quản lý, điều hành và báo cáo trực tuyến

Chuyển đổi số không chỉ diễn ra trong lĩnh vực chuyên môn, mà còn bao trùm toàn bộ hoạt động quản trị nội bộ. Các phòng chức năng, tổ chuyên môn của Trung tâm hiện nay đã sử dụng hệ thống văn phòng điện tử, quản lý công việc, lịch họp, báo cáo và thi đua trực tuyến. Nhờ đó, công tác chỉ đạo điều hành được rút ngắn thời gian, giảm văn bản giấy, đồng thời nâng cao tính minh bạch và trách nhiệm cá nhân. Phòng Hành chính - Tổng hợp đã xây dựng bộ quy trình số hóa các thủ tục hành chính nội bộ, giúp mọi hoạt động - từ quản lý tài sản, vật tư, công văn đến hồ sơ nhân sự - đều được cập nhật và truy xuất chỉ bằng vài thao tác. Bên cạnh đó, Trung tâm đang trình và báo cáo Sở Y tế để triển khai chữ ký số chuyên dùng, hồ sơ điện tử cán bộ, từng bước hình thành “văn phòng không giấy tờ” đúng định hướng của Chính phủ.

Điều đặc biệt tạo nên dấu ấn riêng của Trung tâm chính là việc chuyển đổi số được thực hiện song hành với các giá trị nhân văn trong chăm sóc sức khỏe tâm thần. Hệ thống phần mềm nội bộ không chỉ dừng lại ở quản lý hành chính, mà còn được tích hợp chức năng theo dõi hành vi, chỉ số cảm xúc và tiến trình phục hồi của từng bệnh nhân. Mỗi thay đổi nhỏ trong giấc ngủ, thói quen sinh hoạt hay phản ứng tâm lý đều được cập nhật tự động, giúp bác sĩ, điều dưỡng kịp thời điều chỉnh phác đồ điều trị. Trung tâm cũng bắt đầu triển khai ứng dụng công nghệ trong trị liệu tâm lý và hoạt động phục hồi chức năng, như các

phòng âm nhạc trị liệu, không gian cảm xúc số, trò chơi nhận thức qua màn hình tương tác. Những công cụ này giúp bệnh nhân thư giãn, rèn luyện trí nhớ và khả năng tập trung trong môi trường an toàn.

Với phương châm “Chuyển đổi số là của tất cả mọi người”, Trung tâm đã phát động phong trào thi đua chuyển đổi số gắn với đổi mới phong cách phục vụ trong toàn thể viên chức, người lao động. Các phòng, tổ chuyên môn đăng ký sáng kiến, giải pháp số; cá nhân được khuyến khích đề xuất ứng dụng công nghệ vào công việc hàng ngày. Những ý tưởng hiệu quả như phần mềm theo dõi chế độ dinh dưỡng, quản lý kho thuốc thông minh, hệ thống cảnh báo sớm hành vi bất thường của bệnh nhân... đã được đưa vào vận hành thử nghiệm và cho kết quả tích cực. Kết quả bước đầu cho thấy, năng suất lao động tăng trung bình 15 - 20%, sai sót trong ghi chép và tổng hợp báo cáo giảm hơn 90%, đồng thời tinh thần trách nhiệm, tính chủ động của cán bộ cũng được nâng lên rõ rệt.

Nền tảng cho mô hình Trung tâm “số - xanh - nhân văn”

Không chỉ dừng lại ở ứng dụng công nghệ, Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội còn định hướng xây dựng mô hình “Trung tâm số - xanh - nhân văn”, trong đó ba yếu tố “chuyển đổi số”, “môi trường xanh” và “trị liệu nhân văn” được kết hợp chặt chẽ.

Các khu nhà điều trị, phục hồi được trang bị hệ thống năng lượng mặt trời, hệ thống cảm biến tiết kiệm điện, nước, cùng với hệ thống giám sát an ninh - an toàn thông minh để đảm bảo môi trường sống thân thiện, an toàn cho người bệnh. Trung tâm cũng tăng cường kết nối dữ liệu với các cơ sở y tế, phòng khám và chính quyền địa phương, phục vụ công tác quản lý người bệnh sau khi ra viện hoặc được gia đình đón về tạm thời đã góp phần xây dựng mạng lưới quản lý sức khỏe tâm thần cộng đồng thông minh. Đặc biệt, trong thời gian tới, Trung tâm hướng đến việc phát triển phòng khám chuyên khoa tâm thần ngoại trú, ứng dụng nền tảng y tế số để tư vấn, theo dõi từ xa và quản lý hồ sơ điện tử cho người bệnh tại cộng đồng, góp phần giảm tải cho các bệnh viện chuyên khoa tuyến trên; tiếp tục mở rộng phạm vi chuyển đổi số sang quản lý

Tập huấn “Ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong quản lý công việc”.

dinh dưỡng, điều trị, phục hồi chức năng và hoạt động công tác xã hội, hướng tới mục tiêu xây dựng hệ thống dữ liệu mở về chăm sóc sức khỏe tâm thần phục vụ cộng đồng.

Theo ông Nguyễn Đức Phong, Giám đốc Trung tâm, chuyển đổi số tại đơn vị không chỉ là việc ứng dụng phần mềm, mà là một cuộc thay đổi tư duy trong cách làm việc, cách quản lý và cách chăm sóc người bệnh: “Với đặc thù phục hồi chức năng tâm thần, chúng tôi phải làm sao để công nghệ không thay thế con người mà là công cụ hỗ trợ con người làm tốt hơn, bằng cách tự động hóa các công việc lặp đi lặp lại, cung cấp công cụ để sáng tạo và phân tích thông tin tốt hơn, từ đó giải phóng con người để tập trung vào các nhiệm vụ đòi hỏi tư duy phản biện, sự đồng cảm và sáng tạo - cốt lõi của vai trò nhân văn. Tâm niệm của chúng tôi là làm sao để mỗi thao tác số hóa, mỗi dữ liệu lưu trữ đều gắn với trách nhiệm và tình thương”.

Đến thời điểm này, từ một đơn vị đặc thù trong lĩnh vực bảo trợ xã hội, Trung tâm Chăm sóc và Phục hồi chức năng người tâm thần số 1 Hà Nội đã cho thấy tinh thần tiên phong trong việc hiện thực hóa Đề án 06 của Chính phủ và chương trình chuyển đổi số ngành Y tế Thủ đô. Mỗi kết quả đạt được không chỉ thể hiện sự nỗ lực trong công tác chuyên môn, mà còn lan tỏa thông điệp sâu sắc: chuyển đổi số không tách rời nhân văn - mà là con đường để nhân văn được lan tỏa bằng công nghệ. Đây chính là mục tiêu lớn xuyên suốt của chuyển đổi số - tạo ra một xã hội phát triển bền vững, minh bạch và công bằng hơn cho mọi người, hướng tới mục tiêu “không ai bị bỏ lại phía sau” trong kỷ nguyên số./.